

Rozprawa sądowa przez radio. Stróżowie prawa pod biegunem. Policja stref arktycznych.

Ottawa w lipcu.

Zdawałoby się wobec pojęć naszych o trzeźwości ludów drugiej półkuli, że w krajach Ameryki trudno o romantyzm. Trzeba jednakże przyznać, że kanadyjską policję konna ze względu na jej różnorodność obowiązków i trudne warunki życia otacza niezwykły nimb romantyczny.

Dzieje się tak przede wszystkim dlatego, że niektóre posterunki policyjne w Kanadzie znajdują się już w strefach polarnych, gdzie warunki życia są ciężkie, połączone z wieloma nietypowymi przygodami, lecz i niebezpieczeństwem. Północ Kanady wraz z całą pozostałą szerokością łądu Ameryki wysuwa się daleko poza krąg polarny i krajem Baffina oraz wyspami Parry'ego sięga niemal 80 st. szerokości geograficznej. I tutaj, na wyspie Ellesmore, znajduje się najbardziej wysunięty na północ posterunek policyjny.

oddalony o 1500 mil

Od najbliższego osiedla ludzkiego. Trzej policjanci i czterech Eskimosów żyją tutaj mrozem w wiecznej zmianie mroku i półmroku, wobec którego najbardziej ponury dzień zimy w naszych stronach musiałby wydać się słonecznym jasnym. Życie wśród stałych nocy utrudnia jeszcze straszliwe zimno, jakie tu panuje. W zeszłym roku naliżono

104 dni

temperaturze poniżej 36 st. C.

Następny posterunek znajduje się już w setki mil dalej, ku południowi. Dość, że o jakiegokolwiek obcowaniu z ludźmi mowy być nie może. Łańcuch podobnych posterunków, na jednakowej od siebie odległości, ciągnie się wzdłuż całej strefy polarnej i na zachód do Labradoru ku zatokom Ungawy i Hudsonu, gdzie wielkie białe plamy na mapie geograficznej świadczą o tym, że są to terytoria jeszcze niezbadane.

Posterunków policyjnych w strefach wiecznych lodów jest ogółem dwadzieścia. Łatwo wyobrazić sobie można, ile trudów takiej

sily woli i poczucia obowiązku wymaga się od ludzi, którzy tutaj strzegą prawa i porządku. Aby mieć pojęcie o odległości marszów patroli, trzeba sobie uprzytomnić, że obszar, strzeżony przez stu policjantów wymienionych ogółem posterunków,

jest większy od ładu Europy.

Marsze tysiąca zgrój mil odległości nie sta nowią faktów rzadkich, chodzi bowiem o przypilnowanie myśliwych i poszukiwaczy złota oraz licznych szczerpów Eskimosów, podlegających prawom kanadyjskim, według których są również karani za przekroczenia.

Jako charakterystyczny przykład pracy policji kanadyjskiej w strefach arktycznych niech posłuży następujący wypadek:

Na posterunku policyjnym zgłosił się handlarz skór, przyjęty radosnie, jako miła rozrywka w monotonnym życiu. Wśród

rozмовы handlarz futer nadmienił o zabójstwie, popełnionym przed kilku miesiącami na wyspie Buffina w Ponds Inlet. Dwaj Eskimosi pokłócili się o kobietę i jeden z nich padł ofiarą bójki. Pomimo, iż od wypadku upłynęło już kilka miesięcy, policjanci natychmiast wybrali się w drogę w towarzystwie Eskimosa, na saniach zaprzęgniętych w psy.

Calemi miesiącami krążyli wśród śniegów, póki nie wrócili na posterunek, przywożąc z sobą zabójcę.

Przez radio podano wszystkie szczegóły zabójstwa. Wiadomość została pochwycona na następnej stacji na szlaku Hudsona i stamtąd przesłana do Ottawy. Dawniej transportowanoby przestępcę w ciągu długich miesięcy do jakiegokolwiek położonej na południu miejscowości z sądem. Dziś wyroki sądu wykonywa się na miejscu.

Jakkolwiek życie policjantów na tych posterunkach jest bardzo ciężkie, corocznie zgłasza się wielu ochotników, tak dalece, że władze przyjmują tylko co trzynastego z amatorów.

Naogół przepis wymaga, by każdy kanadyjski policjant przesłużył dwa lata w strefie polarnej. Jednakże każdy prosi o przedłużenie terminu. Nie chodzi im o zapłatę, która jest niska. Wszyscy podlegają dziwnemu urokowi białej cizmy zimowej, która ciągnie ich nieprzerwanie, oraz wrodzonej każdemu człowiekowi

chętności do przygód.

Kanadyjska policja należy do najwybitniejszych na świecie, a w Kanadzie wszyscy uważają

za jej swoich policjantów za bohaterów. Są nimi niewątpliwie wśród śnieżnych północy.

Nobody.

Trykoty modnej berlinki wywołały atak wściekłości męża.

Gazeta paryska „Paris Midi” opowiada następujący wypadek z praktyki kąpielowej obecnego sezonu. Rzecz dzieła się nad brzegiem jeziora Wansee w okolicach Berlina.

Młoda ładna berlinka Lotta R. zakupiła sobie w jednym z berlińskich magazynów modny trykot kąpielowy, w którym udała się na plażę w Wansee. Ale gdy mąż pani Lotty ujrzał ją na plaży w nowonabytym trykocie

ogarnęła go wściekłość.

Jak mogła żona wydać pieniądze na kostium, którego na niej wcale nie było... Młoda kobieta w nowym kostiumie była

niemal zupełnie naga.

Pomiedzy mężem a żoną rozegrała się na plaży scena igraszki „małżeńskie”, której rozbawiona publiczność się chętnie przysłuchiwała. Płonąć ze wstydu, pani Lotta starała się uspokoić swego rozgniewanego męża, ale ten wpadał w coraz większe rozwydrzenie, w końcu rzu-

„Smaczne” przyprawienie w sowieckiej kuchni fabrycznej.

„Prawda” stwierdziła, że w pewnej fabryce podawano robotnikom na obiad barszcz, w którym znalaziono kawałki tyłka.

Podobne wypadki są na porządku dziennym. Komisja higieniczna stale konstatuje, że w zupach podawanych w jadłodajniach publicznych znaleźć można niedopałki pa-

pierosów, niedopałki z zapalek gwoździe.

Naczelnik kuchni jadalni fabryki Iljicza w Moskwie, Kisilew, powiada: „Tak, tak to prawda. Podajemy rzeczywiście liche jedzenia. Napewno mogłoby być lepsze”. Ale to wszystko mówi się niby z konieczności. W słowach Kisilewa nie można wyczuć prawdziwej troski o dobry obiad dla ludzi pracy. Zresztą on sam objaśnia: „Jakiś tu można zachować czystość, przecież widzicie, jak tu jest ciasno. Atmosfera ciężka, nadzwyczaj gorąca. Przynajmniej

gdyby zaprowadzono wentylację”. To tylko małe obrazki pracy w publicznych kuchniach, których w Moskwie jest znaczna ilość. — Braki te są stwierdzone i omawiane na łamach prasy. O niedomaganiach kulinarnych pisze się nie tylko felietony, ale nawet artykuły wstępne. Trudno jednak osiągnąć poprawę, ponieważ dozór nad kuchniami wykonują kontrolerzy państwowi, zaś brak poszczególnych wyrobów nie pozwala kucharzom na sporządzenie lepszych potraw. Kucharze zmuszeni są gotować tylko z tego co otrzymują, a z tego nie dobrego i pożywne gotować nie można.

Zjawia zmarłej matki.

Tajemnicze przeżycia czeskiej rodziny.

Powien student praw w Pradze utracił matkę, która nagle zmarła. Na drugi dzień po pogrzebie udał się do swojego kościoła parafialnego, aby pomodlić się za jej duszę. Zaledwie podszedł do ostatniego rzędu ławek, ujrzał przed sobą postać matki. Synowi zdawało się, że ona siedziała na ławce i podniosła się na jego widok. Zjawisko było tak wyraźne, iż przewidzenie było wykluczone.

Powróciwszy do domu, młody człowiek znajdował się jeszcze ciągle pod wrażeniem przeżycia w kościele, ale nie nie wspominał o tym, by nie pogłębiał jego bólu.

Jeszcze tej samej nocy student przebudził się i zauważył światło w pokoju ojca. Myślał, że zapomnieli wyłączyć tam prąd elektryczny, wszedł z łóżka i udał się do sypialni. Ze zdumieniem zastał ojca osuwającego. Na pytanie, czemu nie śpi, odpowiedział błądy i wzruszony, że nie może zgasić lampy, gdyż w ciemnościach ukazała mu

się przed chwilą całkiem wyraźnie zmarłą, która zmikała natychmiast po zrobieniu światła.

Następnego dnia młodzieniec odwiedził ośmastoletniego brata, który wychowywał się w internacie gimnazjalnym. Student spotkał przypadkiem jednego z wychowawców, który zaprosił go do swego pokoju i wypytwał natęczył, czy u młodszego brata nie były widoczne już dawniej objawy poważnej choroby nerwowej. Gdy za niepokoju student poprosił o bliższe wyjaśnienia, wychowawca opowiedział mu, że brat poprzedniej nocy z oznakami obłądzenia go straszył, tylko w koszuli

uciekł z sypialni chłopca. Naukowcy, którzy go zatrzymali na Korytarzu powiedzieli, że widział zmarłą, że przed chwilą widział postać zmarłej przed dwoma dniami matki.

Student opisał to nieswykłe zdarzenie w jednym z pism niemieckich.

Kiedy kończy się młodość?

Wyniki sensacyjnej ankiety.

Jedno z pism nowojorskich rozpisало konkurs na najlepszą odpowiedź na pytanie:

— Kiedy kończy się młodość? (albo ściślej: jakie są oznaki zaniku młodości?) Oto kilka nagrodzonych określeń: — Wówczas, kiedy człowiek traci nadzieję i zaczyna wspominać, — W każdym bądź razie zawsze wcześniej, niż się o tym domyślamy: — Dla kobiet koniec młodości jest końcem życia. Dla mężczyzn — to początek

życia.

Młodość kończy się wówczas, gdy zaczynamy umierać w sobie, — Nie jest to młodość, — Prawdziwa młodość nie zależy od wieku. Jedni rodzą się starymi, inni umierają młodymi.

Z pierwszymi słowami — powiada wielu. — Nie, tego dnia kiedy człowiek zadowolonym stwierdza, że jeszcze nie ma starych włosów.

Zagadka jednej nocy

STANISŁAW ANDRZEJ STEEMAN

Powieść
Przedruk wstępny

26

STRESZCZENIE.

Żona dyrektora wielkiej firmy, piękna Floriana Aboody znajduje się pod wpływem tajemniczego Chińczyka Van-Hou-Yena. Dyr. Aboody w myśl zapowiedzi anonimnego został zamordowany w nocy z 12 na 13. Strzegącego go wywiadowcę Worobiejczyka z ciężkimi ranami odwieziono do szpitala. W kilka dni po zbrodni pani Aboody znalazła się wraz z młodzieńcem Heldingem w gabinecie sędziego śledczego. Przesłuchanie Floriana bardziej zagniewało sprawę.

— Ciekawa historia — rzekł Planter. — Wszystko zgadza się z tem, co mi wyznała Floriana Aboody, nie zdradzając żadnych szczegółów. A jednak jej powiedziałam: „to jest mało prawdopodobne”.

— Dlaczego? — spytał Helding. — Nie widzę w tem nic nieprawdopodobnego. Niech pan przypuści na chwilę, że zamiarem tego Chińczyka było zwrócić podejrzenie na nas... Cóż mogliśmy uczynić więcej? Uniemożliwili nam dowiedzenie swego alibi. Życie nasze podczas czterdziestu ośmiu godzin, może dłużej, a może krócej, nie należało do nas. Opuszczaliśmy ten świat dla innego, niezręczystego; w jaki sposób skontrolować tam alibi? Kiedy odzyskaliśmy całkowicie przytomność w samochodzie, zaczęliśmy stukać w szybę, żeby zwrócić uwagę szofera. Bezszykownie, Przeciwnie, auto mknęło coraz szybciej, aby nie dopuścić do jakiegokolwiek próbu ratunku, wskoczenia w bieżący. Gdy tylko sa-

mochód stanął, wysiadłem szybko i pomógł pan Aboody wysiąść; chciałem też zapłacić szoferowi, ale ruszył z miejsca natychmiast. Wle pan, że mówię prawdę, pańscy ludzie byli świadkami tej sceny.

— Ale dlaczego, skoro was uwieźli, zwrócili wam wolność tak niespodziewanie?

— Widożnia było, to w ich planie. Musieli wiedzieć, że port był strzeżony przez policję. Odsyłając nas tam, mogli podsunąć nam myśl, żeśmy chcieli uciec jakimś statkiem, który właśnie odpływał. Musi pan przyznać, że było to niesłychanie sprytne z ich strony. Liczyli, że zostaniemy natychmiast zatrzymani i nie będziemy mogli dać żadnego rozsądnego wytłumaczenia.

Jan Helding spuścił głowę i rzekł: — Powiedziałem panu już wszystko.

— Nie, nie dał mi pan adresu pałacu, o której pan wspominał przed chwilą.

— Mieści się na ulicy de l'Etuve 35.

— Nie mówił mi pan też nic o stosunkach, jakie łączyły Herberta Aboody z Van-Hou-Yen'em.

— Nic o tem nie wiem.

W tym momencie otworzył się drzwi i do pokoju wszedł pan Brame, zastępca prokuratora. Był młody, nie podniecony.

— A więc — zawołał — przypominam sobie teraz, w jakich okoliczno-

ściach mówiono mi o sklepie „U Konfucjusza”. Przypomina pan sobie, drogi przyjacielu, że jest to numer telefonu, którego żądał Herbert Aboody przed śmiercią.

— Naturalnie, przypominam sobie — rzekł Planter.

— Ci ludzie — mówił Brame — muszą sprzedawać opium. Przed trzema tygodniami otrzymałem anonim w tej sprawie. Kazałem przeprowadzić śledztwo, ale nie dało żadnego wyniku. Musimy zacząć badania z tej strony.

— Oczywiście — rzekł Planter.

Przez kilka minut wszyscy mówili maraz.

Wreszcie sędzia śledczy podniósł głos.

— Jeszcze dziś wieczorem zostanie przeprowadzona rewizja na ulicy de l'Etuve pod numerem 35, Van-Hou-Yen...

W otwartych drzwiach ukazał się inspektor Malaise.

— Przeprowadziliśmy rewizję „U Konfucjusza”. Nic nie znalazłem.

Sędzia śledczy powtórzył mu w kilku słowach zeznanie Jana Heldinga.

— Czy widział pan czerwono-złoty pokój? — spytał.

— Tak — odparł Malaise. — Jest on obok gabinetu Van-Hou-Yen'a, skąd można przenosić telefon. Ma dwoje drzwi: jedno prowadzi do gabinetu, drugie zaś na wysokie schody kuchenne, gdzie znajdują się kryte drzwi.

— Najpewniej tam uśpiono narkotykami matkę i panią Aboody — wturcił Helding.

— Malaise, zajmij się pan obławą. Niech się pan postara najpierw postawić kilku ludzi na placu. Czy ten Van-Hou-Yen jest jeszcze w podróży?

— Powinien dziś wrócić, jak mi no-

wiedział Ling-Chu. Ale nie chciał, czy też nie mógł określić godziny.

Zastukano do drzwi i do pokoju wszedł Walter.

— Pan Matriche jest tutaj: czy chce go pan zbadać?

— Naturalnie — odparł Planter. — Wprowadź go pan, gdy zadzwoni.

W ciągu ostatniej godziny zapomniał zupełnie o Matriche'u i jego fałszywym alibi.

Zwrócił się do Jana Heldinga:

— Chciałbym uwolnić pana natychmiast, biorąc pod uwagę przysługę, jaką pan oddał policji. Ale nie mogę. Pozostaje jeszcze niewyjaśnione, co pan robił w nocy z dwunastego na trzynasty. Aczkolwiek chcę panu wierzyć, będę musiał zacząć przynajmniej do chwili, kiedy Van-Hou-Yen i jego wspólnik zostaną zatrzymani.

— To zupełnie zrozumiałe — odparł młodzieniec. — Proszę w każdym razie, aby na dzisiejszy wieczór zostały przedsięwzięte wszelkie środki ostrożności. Ci Chińczycy są niesłychanie przebiegli. Trzeba im przeszkodzić w ucieczce. Z drugiej strony wykrycie jednej palarni nie pociągnie za sobą wykrycia innych. Wreszcie trzeba się liczyć z tem, że ci ludzie nie cofną się nawet przed zbrodnią.

— Ręczywiście — szepnął Planter w zamyśleniu.

Myślał o śmierci Herberta Aboody.

ROZDZIAŁ XI.

NARZEDZIE ZBRODNI.

Zanim Leon Matriche stanął przed obliczem sędziego śledczego, pan Planter powtórzył sobie w pamięci ostatnie wydarzenia. Następowaly one po sobie tak szybko, iż w pewnej chwili wydało mu się, iż traci grunt pod no-

gami. Sensacyjne zwierzenia Jana Heldinga rzuciły nowe światło na sprawę, jednakże te wszystkie niespodzianki, zamiast wyjaśnić, jeszcze bardziej komplikowały sytuację. Ślady ginefry, fakty nie były ze sobą powiązane, kłamstwo mieszało się z prawdą, jednym słowem było niedobre.

Rozmyślając w ten sposób, pan Planter pochwylił dwa arkusze papieru. Jeden był czysty, drugi zapisany nazwiskami. Uwaga jego skierowała się zrazu na ten ostatni.

Czytał:

Floriana Aboody (dramat miłosny).
Steve Alcan (dramat miłosny)

Leon Matriche (zbrodnia z chęcią zysku)

Jan Helding (dramat miłosny).

Panna Palmona?

Van-Hou-Yen?

Kto jest winnym z pośród tych wszystkich?

Pan Planter miał chęć wykreślić niejedno nazwisko z tej listy, niestety za mało wiedział, aby móc sobie na to pozwolić.

Westchnął i przysunął bliżej drugi arkusz; nakreślił na nim dwie linijki, tworząc trzy kolumny, w których ugrupował nazwiska zapisane na pierwszym arkuszu.

W pierwszej kolumnie umieścił osoby podejrzane o pisanie listów z pogrozkami na maszynie marki „Smith and Brothers”; w drugiej — tych, którzy mogli zabić, lub popełnić do tego kogoś innego, w trzeciej znalazło się tylko jedno nazwisko, Leona Matriche'a, gdyż dotychczas wydawało się, że tylko on mógł wtargnąć do biura firmy „H. Aboody, J. B. Lawrence & Co” w noc zbrodni.

d. c. n.

Echa ze stolicy.

Życie Warszawy w kilku wierszach.

Jest w Warszawie po dziś dzień szereg ulic, które bądź nie mają wcale jezdni bądź też prowizoryczne nawierzchnie ubite z gruzów po b. soborze na dawnym pl. Saskim. Takimi upośledzonymi ulicami, które także nie mają chodników są liczne arterie komunikacyjne w Sielcach, Czerniakowie i Śródmieściu. Ponieważ dla mieszkańców tych dzielnic sytuacja z nadejściem jesieni tego okresu jest rozpaczliwa, Tow. Przyjaciół zwrócił się do władz z szeregami memorandów.

Komisariat rządu m. st. Warszawy otrzymał ostatnio szereg skarg od obywateli na nieznoszący harmider wynikający z ustawiania megafonów w sklepach radiowych. Poza tym policja stwierdziła, iż przed takimi sklepami tworzyły się często zatory wskutek zbierania się amatorów muzyki. W związku z tem komisariat rządu wydał polecenie policji aby żądała od wystawiających megafony zaświadczeń i zezwoleń starostw. Każdy przedsiębiorca zamierzający zainstalować radio w sklepie powinien zgłosić się do starostwa właściwego i otrzymać zezwolenie.

Dużo mówi się i pisze o szerzeniu się gruźlicy wśród mieszkańców Warszawy. Powstała komisja ogłasza ankiety itp. a gruźlica pomimo to zatacza coraz szersze kręgi. Jedną z przyczyn tego stanu rzeczy są tłumy kurzu w których unoszą się bakterie chorobotwórcze. Przed wojną gdy po mieście kursowały tylko zaprzęgi konne, jeźdźnie i chodniki ulic były obficie zraszane wodą pod rygiem policjantów. Obecnie gdy po mieście kursują samochody, możliwość powstawania kurzu jest daleko większa, lecz środki zapobiegawcze są daleko mniejsze. Zakład oczyszczania miasta polewa jedynie jezdnie o gładkiej nawierzchni. Na pozostałych ulicach dozorca domowi mało troszczy się o to, że kurz zasypuje oczy i usta przechodniom, wdzierając się do płuc. Z żalem wspominają mieszkańcy stolicy czasy, kiedy obecni dozorca nawet nie wzięli gumowym z wodociągu lecz zwykłą polewaczką często i obficie zraszali jezdnię i chodniki.

Jak słychać — pomimo kryzysu — projektowany jest w Warszawie cały szereg nowych teatrów, przeważnie muzycznych. Według twych wersji miałyby powstać jeszcze dwa teatry komedii muzycznej i jedna nowa rewja. Jeden z wybitnych aktorów dramatycznych zamierza zorganizować własny teatr o charakterze kameralnym. Zespół tego teatru miałby się składać z 10 osób a repertuar obejmowałby sztuki wybitnie nowoczesne.

ANDRÉ LAMANDÉ.

SEN.

— Mój drodzy, — rzekła nam słynna powieściopisarka Solange B., — czy wiecie, że na jesieni skończę lat siedemdziesiąt i obchodzić będę czterdziestoletni jubileusz pracy aktorskiej? No, tak. Pierwszą mą powieść, która zadecydowała o mojej sławie, „Meandry serca”, napisałam, gdy dobiegałam już trzydziestki. Dotąd podczas wywiadów z prasą, często pytano mnie o ulubiony kolor sukni lub ulubione przeze mnie perfumy, lecz nikt nie zaciekał szczegółów, co zadecydowało o moim wyborze zawodu pisarki. A jednak —

Dostreba blaski ciekawości w oczach naszych i lubowała się nim, jak triumfem. Była Francuzką, pomimo swego cudzoziemskiego pseudonimu, i robiła wrażenie figury z porcelany — drobnej i kruchej. Opowiadała wszystko używając krótkich zdań, lecz bez przerwy dla nabierania tchu.

— A więc, kochani moi, szatan skusił mnie do pisanja w następstwie... Lecz czekajcie! Opowiem wam wszystko szczegółowo. W owych czasach byłam blondynką. Miałam męża, którego ubóstwiałam i o którego byłam straszliwie zazdrosna. Uśmiech jakiej kobiety — drobniak — cośkolwiek — wszystko wprowało mnie w rozpacz. Nie ukrywałam tej słabości przed mężem, sądząc — o naiwności! — że miłość nie potrzebuje dyplomacji i opiera się wyłącznie na zaufaniu i szczerości.

Mieszkaliśmy z mężem na uroczym przedmieściu St. Honore, gdy śniące auto nie krążyło tam jeszcze bez przerwy, jak dziś. Czas mijał tam niemal

Leciwa uwodzicielka i oszustka

wpadła w ręce sprawiedliwości.

Ze Lwowa donoszą: Jak się dowiadujemy, władze policyjne we Lwowie otrzymały telefoniczną wiadomość z policji warszawskiej, o ujęciu w Warszawie poszukiwanych przez policję lwowską, za kradzież, sprzeniewierzenie i sfalszowanie książeczki oszczędnościowej M. K. O. na sumę 11.500 zł. żony właściciela mleczarni przy ul. Kopernika, Anny Jaworskiej i 17-letniego jej kochanka Ludwika Wolskiego, którzy w ubiegłym tygodniu uciekli ze Lwowa do Gdyni.

W odpowiedzi policja lwowska zażądała dostawienia obojga aresztowanych do Lwowa. Zapewne jutro kochankowie znajdą się we Lwowie i po przeprowadzonych dochodzeniach odstawieni zostaną do dyspozycji sędziego śledczego.

KRATCZKI.

Zażarty rowerzysta.

Potrącony przechodzień.

Ja tam, dzięki Bogu nieźle sobie żyję, chociaż sportem się nie zajmuję. W każdym razie nie takim sportem, który u nas uważany jest za „sport stuprocentowy”. Nie kopię więc żadnej idjotycznej piłki, bo niby co mi biedna piłka zawniła, nie uprawiam boksu, nie lubię bowiem nikogo bić bez powodu, ani też nie robię innych podobnych rzeczy. Czasami, raz na dwa — trzy lata pojeżdżę parę minut konno, popatrzę na rower, obejrzę sobie na wystawie sklepowej rakietę tenisową, spojrzę na fotografię łódki — i to mi wystarczy.

Trudno, moi drodzy, ale moich 83 kilogramów żywej wagi tak lekko myślenie na szawanki wystawie nie moge. A jak spać na rowerze i się potłukę, to co będzie? Albo jak mną złośliwy koń, który nie czytuje krzaczek trzypnie o ziemię? Jak mi to chciał zrobić pewien wiedeński koń, to mu się nie udało, ale koń jest przecież dzisiaj silniejszy od konia!

Nie. Ja się już do sportu nie bzdaje. Troszkę jestem na to za stary i niby wogóle po co to i na co to i komu to i z kim to? Niby sport jest koedukacyjny, to prawda, to jest duża zaleta, ale ostatecznie jako się mogą koedukować i bez sportu, spokojnie, jak na mój wiek i tuszę przystało.

Sport u kobiet zresztą bardzo lubię. To bardzo przyjemnie jest popatrzeć na gołe nóżki, jeśli są zgrabne.

I dlatego żaden sportowiec niezem mi nie za imponuje, bo ja bez sportu, samym swoim doświadczeniem, rytyną i wrodzo-

nym wdziękiem a urokiem zrobię w wiadomej dziedzinie więcej, niż on swymi wszystkimi sztuczkami sportowemu.

Sztuczki sportowe, bracie, to są dobre dla hołku. Ale jak kobieta przestaje być sportowiczką, a zaczyna być kobietą, trzeba jej inne sztuczki pokazać, które ją potrafią znaczenie lepiej.

Sportowiec wogóle musi się oszczędzać, tego mu nie wolno, tamtego nie wolno, mu się dbać, żeby nie utył, jak kobieta, to ją a tamtego nie jąda, a u nas, cywilnych amatorów, tego niema. I pojść wszystko wolno i popić i nie boję się, że jutro nie będę w „formie”.

Wracajmy tedy spokojnie do roweru, który spowodował napisanie dalszych krzaczek.

ROWER.

Eugeniusz Budek, młodzien 17-letni posiadał rower i namigł na nim jeźdźcą, czem ani mnie, ani też, jak przypuszczam, czytelnikom, nie za imponuje.

Budek, jak to Budek, chłopak młody i zdrowy jeździł cały dzień i to jeździł z fantazją. Ta fantazja jednak spowodowała przykreś. Minowicie 4 lipca r. Genio jak się rozpędził na Przejedźnię, tak zaha czył jakiegoś przechodnia, który wpraw dzo nie sobie złego nie zrobił ale „o ma le co” nie przewrócił się i najadł się strachu.

Protokół, policjanta i sąd skazał Eugen jusza Budkę na 20 złotych grzywny.

Jerzy Krzeczki

Czwarta część mieszkańców stolicy

bawi na letnich wywczasach.

Warszawa, 1 sierpnia. Panujący Kryzys nie odbił się w tym roku na zmniejszeniu się wyjazdów odпочynkowych i kuracyjnych. Przeciwnie, rzadko którego roku Warszawiacy

wyludniła się w takich rozmiarach, jak w roku bieżącym. Według przedśiętnych obliczeń poza Warszawą w chwili obecnej bawi 150.000 — 200.000 osób, które wyjechały na letniska i do uzdrowisk. Na wszystkich podmiejskich liniach letniskowych panuje

dawno nienalotowany ścisł.

W uzdrowiskach: Krynicy, Zakopanem, Cichocinku trudno o pokój, większość gości — to warszawianie. Również nad morzem, pomijając z i a z d na „Święto Morza”, spora ilość gości, tak że ceny w pensjonatach, mimo ogólnego pota

nienia produktów, utrzymuje się na tym samym poziomie. Kryzys nie wpływa na wyjazdy odпочynkowe i kuracyjne. Ludzie

odmawiali sobie wszystkiego, gotowi na najdalej idące oszczędności, jednak na wyjazd zdobywali sobie z największym chęcią wysiłkiem środki.

Śmierć

pod kołami samochodu.

Ze Lwowa donoszą: Wczoraj po południu na ul. Krakowskiej, wydarzył się tragiczny wypadek samochodowy. Oto szofer Maurycy Krim ze Złotego, najechał na

Salę Goldhabera, zam. ul. Przerwana 4, która odniosła bardzo ciężkie obrażenia. Przewieziona do szpitala powst. nieszczęśliwa ofiara wypadku zmarła. Szofera aresztowano.

Pościg wójta za bandytami.

Ujęty opryszek.

Ze Lwowa donoszą: Urzędowi śledczemu we Lwowie doniesiono, że w nocy trzech uzbrojonych w broń palną osobników usiłowało włamać się do kooperatywy spożywczej w Polance pow. Lwów. Sprawcy zostali spłoszeni przez Wójta Oleksa Prodesza i gospodarza Teodora Pelecha. Spłoszeni bandyci rzucili się do ucieczki, po drodze ostrzel-

wując się. W odpowiedzi wójt Prodesz strzelił za bieżącymi bandytami ze strzelby i strumem zranił w plecy jednego z nich. Rannym okazał się Michał Kaczmarek ze Stawczan, pow. Gródek Jagi. Po udziale leniu mu pierwszej pomocy na miejscu, odwieziono go do szpitala powszechnego we Lwowie, zaś za jego towarzyszymi zarządzone pościg.

X.O.X

Wojowniczy egzekutor.

Dwa złote „na lekarza”.

Z Bydgoszczy donoszą: Do pewnej restauracji przy ul. Śniadeckich wpadł wieczorem pewien egzekutor sądowy, domagając się przy bufcie wódki.

Ponieważ od gościa zdaleka czuć było alkohol, bufetowa niejaka Janina W., odmówiła mu wódki. To rozjuszyło niezłomnie komornika. Schwytył za szklan-

kę od piwa i począł nią okładać bufetową.

Gdy wojowniczy egzekutor zauważył na głowie swojej ofiary krew, rzucił na stół 2 zł. „na lekarza” i ułotnił się.

Mamy nadzieję, że panem tym zajmie się policja. Coprawda egzekutorom w Polsce wolno bardzo wiele, ale jeszcze nie wszystko...

X.O.X

Zderzenie... cyklistów.

Dwa rowery zostały strzaskane.

Z Bydgoszczy donoszą: Wczoraj wieczorem około godz. 7 z Placu Teatralnego w ulicę Gdańską wjechał na rowerze niejaki Konrad Konwalski.

W tej chwili z przeciwnej strony jechał również na rowerze Florian Damski z Fordonu.

Cykliści wjechali na siebie i mocno się poturbowali. Rower Konwalskiego jest zupełnie strzaskany. Drugi rower jest

również poważnie uszkodzony. Rowerzyści odnieśli lekkie wstrząsy.

Wine w wypadku podobno pomógł Damski, który, chcąc wjechać w ulicę Jagiellońską, wziął nieprzepisany zakręt.

Wszystko to działo się w oczach policjanta, który reguluje ruch u zbiegu ulic przy Placu Teatralnym. Oczywiście policjant w wypadku tym żadnej winy nie ponosi.

Zamknięcie

państwowej fabryki wyrobów tytoniowych.

400 ludzi traci pracę.

Ze Starogardu donoszą:

Od dłuższego czasu głośno mówiono w stolicy Kociewa o mającej nastąpić likwidacji fabryki tytoniowej. Ponieważ nie zaprzeczano tym wersjom i wiadomościom prasy z oficjalnej strony, przeto w trosce o dobro miasta zwołał przewodniczący rady p. dr. Bałewski nadzwyczajne posiedzenie, celem dołożenia wszelkich starań, aby nie dopuścić do ruiny jedynej większej fabryki czynnej.

Przewodniczący wszechstronnie omówił znaczenie fabryki dla miasta i wskazał na katastrofalne następstwa jakie wyłożyły się po unięchowaniu jej, gdyż zatrudnia przeszło 400 robotników.

Po dłuższej dyskusji uchwalono rezolucję, przyczem szczegółowo uwy-

puklono te wszystkie szczegóły, które niezbicie wykazywały, że zamknięcie fabryki byłoby wielką krzywdą nie tylko dla miasta, ale dla polski całego Pomorza. Rezolucję uchwalono przesłać p. wojewodzie i dyrekcji monopolu tytoniowego przez 3 delegatów w osobach pp. burmistrza Czwojdzńskiego, przewodniczącego rady miejskiej dr. Bałewskiego i Roszaka.

W dyrekcji monopolu tytoniowego dowiedziano się, iż rzekoma przyczyna likwidacji fabryki jest mniejsza wydajność pracy i przestarzałe urządzenia techniczne. Jednak z całokształtu audycji odnieśli delegaci wrażenie, że narazie fabryce nie grozi zamknięcie.

Ledwo delegacja przybyła do Starogardu, wpłynęło do magistratu pismo z zawiadomieniem iż z dniem 31 lipca nieomal cała fabryka będzie unieruchomiona. Zwołano natychmiast drugie nadzwyczajne zebranie rady miejskiej, na którym p. dr. Bałewski zdał sprawę z wyników interwencji delegatów i oświecił fakt zamknięcia fabryki. Po dyskusji przeczytał p. przewodniczący protest przeciwko likwidacji, który jednomyślnie przyjęto.

prowincojalnie, jakkolwiek życie towarzyskie rozwijało się z blaskiem niezrównanym. Była to epoka, gdy czytano chętnie i miłowano sztuki piękne. Ach! moi drodzy, co to były za piękne czasy!

Bawiliśmy pewnego dnia u słynnego malarza Jericho. Tańczyliśmy tam walc za walcem do piątej z rana i piliśmy nad miarę, nim powróciliśmy do domu... Tutaj właśnie zaczyna się moja historia, nagle i głupio, jak zaczynają się wszystkie sny.

Znalazłam się już w przedsionku willi naszego dzisiejszego gospodarza, gdy odwróciłam głowę, ujrzałam w górę schodów, gdzie Jericho zęgnął swych gości — mego męża obok jakiejś kobiety. Nie była tak ładna, jak ja, ale malowana i ponętna. Jedną ręką dotykała ramienia mego męża, szeptała mu cichym głosem coś, na co uśmiechał się błogo.

Mówiłam wam już, że w owych czasach kochałam podejrzliwie i byłam zazdrosna. Jedynym susem znalazłam się przy winowajcach. Impertynencko zlustrowałam tę kobietę, a w wzroku moim odbijał się gniew i politowanie. Rzekłam jej:

— Proszę pania, tylko nie żenować się wcale —

Mąż mój nie przestawał się uśmiechać. Gniew mój bawił go widocznie.

— Nie bądźcie śmieszna, moja droga. Wracam do domu. W drodze wytłumaczę ci.

Zamienił czule i porozumiewawcze spojrzenie z tą damą. Byłam zrozpaczona.

— Panie, — rzekłam do mego męża — wszelkie tłumaczenia są zbyteczne. Proszę nie przerywać miłej rozmowy! Co do mnie wiem, co mam zrobić.

Sadziłam — nrawda? — że weźmie

mnie w objęcia, okryje pocałunkami i błagać będzie o przebaczenie. Niestety! widziałam przed sobą tylko człowieka o brzośnie i zrywanego, ale obojętnego, którego nie wzruszyła groźba rozstania.

Wówczas zeszłam ze schodów z podnie sioną głową, lecz z rozbitym sercem —

Na dziedzińcu willi — czy był to skutek nadmiernych libacji? — ujrzałam małego, przygarbionego człowieka, skromnego wyglądu, z teką pod pachą. Ukłonił mi się z pokorną miną biedaka, któremu się nigdy nie powodzi, i rzekł mi:

— Przychodzę w sprawie rozwodu. Nie myśl się chyba, to pani...

— Tak, to ja.

— A więc wciągnę sprawę do akt i ułożę protokół. Co zarzuca pani mężowi swemu? Jakże są jej pretensje?

Opowiedziałam mu z agresywną zadróżką zdarzenie na schodach.

Twarz małego pana rozjaśniła się uśmiechem, w którym odsłonił brak trzech zębów.

— Dama złożyła rękę na ramieniu mego p. i uśmiechała się do niego? Czy in flagranti...

— Niema wątpliwości: przyłapała pani męża na gorącym uczynku zdrady. Wszystkie szanse są po stronie pani.

Otworzył teke, wyjął z niej stemplowany papier, który zapisał szybko i po dał mi do podpisu.

— Pani, — rzekł, kłaniając się nisko, — rzecz załatwiona. Jest pani rozwiedziona.

Krzyk protestu wyrwał się z mej duszy. Rozwiedziona? Rozłączona na zawsze z moim drogiem Grzegorzem — u kochanym ponad życie? Cios był tak gwałtowny, że — tak przyznaję się —

— ...obudziłam się znieczeka.

Mój mąż, mój Grzegorz ukochał...

spat obok mnie. Ujrzałam przy świetle lampki nocnej jego głowę artysty o długich, ciemnych włosach, spoczywającą na poduszcej pod głowę ręce. Zdawało mi się już, że go tracę, i odnajdywałam go znów. Poryw czułości rzucił mnie ku niemu:

— Mój jedyny, gdybyś wiedział!

Umysł jego był jeszcze zamgłony snem, więc mruknął:

— O co ci chodzi, Solange?

— Ach! mój drogi, wyobraź sobie: miałam straszny sen. Wzięliśmy rozwód!

Przeciągnął się, ziewnął bezwstydnie i rzekł mi z obojętnością:

— Naturalnie.

— Jakto: naturalnie?

— Zawsze miewasz dziwaczne pomyśly!

— Dziwaczne? Tak sądziesz?

Zrozumiałam odrazu, że sen ten, którego on był bohaterem, a ja ofiarą, nie wzruszy go wcale. Wyśmiej moją zadróżkę i trwogę. Zapadał ponownie w sen, zanim rozpoczął opowiadanie wyśniewionej historii. To mnie dotknęło, a mo że nawet zmartwiło: radabym była odczuć, że wraz ze mną drży na myśl rozstania. Czyżby nigdy nie odczuł lęku z możliwej utraty mojej osoby? Wtem przyszło mi objawienie, jakiego nie podsunęło mi nigdy moje tak szczere uczucie. Znieczeka odwróciłam szczegóły mego snu.

— Nie, mój drogi, niema nic dziwnego w tym śnie. Jest nawet pełen praw dopodobieństwa. Pomyśl tylko: wychodził z domu malarza Jericho i ten oślepły nieznajomy, z którym tańczyłam dwa razy — wiesz, ten niezwykle dy stygmatyczny pan...

Wtem drogi Grzegorz otworzył jedno

okno i bąknął:

— Skąd ten piękny nieznajomy wszedł do snu twego, ciekaw jestem?

Pojęłam, że znalazłam właściwy sposób.

— A więc, mój drogi, schodziliśmy ze schodów u Jericho, a ja pozostałam za tobą. Gdy zobaczyłeś przy mnie pięknego nieznajomego, który ręką dotknął mego nagiego ramienia i szeptał mi do ucha słodkie słówka, których nie odpierałam...

Grzegorz znieczeka szeroko otworzył oczy i porwał się na posłanie.

...I wtedy, mój drogi, zbliżyłeś się do nas gwałtownie, żądając wytłumaczenia od tego młodego człowieka. Uśmiechał się na twoją zaczepkę, a ja stanęłam po jego stronie... Odnaczał się magnetycznym urokiem, który tak wpływał na mnie, że pozwoliłam ci odejść i zostałam przy nim...

Kto z kolei tu odczuł wzruszenie, niepokój, zazdrość i obawę? Mój szary Grzegorz. Czule ujął mnie w ramiona, ośpiał pieszczotami i rzekł z nieporównaną słodyczą:

— Moja głuptaska kochana! Zabraniam ci — słyszysz — zabraniam śnić podobne rzeczy. A co do tego nieznajomego, nie będziesz już z nim tańczyła, prawda? Musisz mi to obiecać.

Moja strategia powiedła mi się. Wiedziałam obecnie, że nasza kłótnia wzrusza mi męża bardziej od czułości. Odkryłam świat złudnych kłamstw, którym ludzie przeplatają szczęście i nieszczęście swych miłosnych przeżyć. Nazajutrz — nie przeczując przyszłego powodzenia — rozpocząłam pisanie pierwszej mej powieści...

Tłum. L. M.

SPORT

Marzenia o mistrzostwie prysły.

Legja pobita przez Warszawiankę.

W dniu wczorajszym zostały rozegrane w krótkim tylko dwa następujące mecze ligi, w których wyniki wywołały znaczną sensację:

W WARSZAWIE.

Warszawianka — Legja 2:1 (1:0).

Mecz rozegrany w dniu wczorajszym w Warszawie, przyniósł już po raz drugi w bieżącym sezonie sensacyjne zwycięstwo Warszawianki nad jedną z najlepszych drużyn ligowych. Warszawianka grała dnia tego bardzo dobrze, a atak stwarzał liczne i groźne sytuacje, które zakończyły się w konsekwencji sukcesem.

Już od początku gry Warszawianka wykazywała niebywały animusz i zdobywała w 5 min. bramkę przez Pyszkowskiego. Bramka ta podniecała Warszawiankę do dalszych wysiłków, tak że wysiłki Legji pomimo przewagi jej w polu spelzają na niczem. Dopiero po przerwie w 1 min. pada wyrównująca bramka ze strzału Nawrota, jednak ładne akcje Warszawianki przynoszą jej okresy dłuższej przewagi. W 15 min. Pyszkowski zdobywa drugą bramkę, decydującą o ostatecznym wyniku. Sędziował p. Sznajder. Widzów 3000.

W KRAKOWIE.

22 P.P. — Carbaria 2:1 (0:1).

W pierwszej połowie zanosi się na zwycięstwo Garbarni, która dopingowana przez własną publiczność częściej gości na polu karnem wojskowych, zdobywając jedyną bramkę przez Maurera. Po przerwie sytuacja zmienia się na korzyść 22 p.p. którego drużyna wytrzymała fizycznie od krakowian stopniowo opanowuje sytuację, i zdobywa wyrównanie ze strzału Marcinkowskiego, zaś zwycięską bramkę przez Świętosławskiego. Sędziował dr. Lustgarten.

TABELA LIGOWA.

	Gier	Pkt.	St. br.
1. Cracovia	11	18	37:12
2. Pogoń	12	16	20:10
3. Legja	10	14	24:11
4. ŁKS	11	13	23:11
5. Warszaw.	13	13	17:29
6. Wisła	11	12	23:18
7. Garbarnia	12	12	21:19
8. Warta	11	11	25:23
9. 22 pp.	12	11	19:25
10. Ruch	12	10	16:21
11. Polonia	12	7	13:32
12. Czarni	13	3	7:34

Widzewiacy górá!

Sytuacja w łódzkiej A klasie po ostatnich rozgrywkach.

Sobotnie i niedzielne zawody o mistrzostwo kl. A przyniosły między innymi piękny sukces „Widzewowi”, który odprawił ze swego boiska Turystów z pokąźną ilością bramek. Fioletowi występując do zawodów z b. liczną rezerwą dowiedli pewnego wewnętrznego rozpręczenia, które należy tłumaczyć ostatnimi niepowodzeniami w grach mistrzowskich. Podobno do tak wysokiego wyniku pomógł Widzewowi bramkarz Turystów Michalski, wykazujący ogromny spadek formy, tak że w drugiej połowie zastąpiono go bramkarzem z drugiej drużyny.

Widzew dzięki swemu zwycięstwu zaczął trzeci mecz, zdaje się nie na długo, gdyż mając o dwie gry mniej od ŁKS-u może go łatwo zdystansować. Wynik remisowy WKS-u z ŁKS Ib należy zapisać na konto szczęścia wojskowych, które nie opuszcza tej drużyny w meczach z „czerwonymi” w bieżącym sezonie.

ŁTSG utrzymało b. mocno swą pozycję lidera i zdaje się zupełnie pewnym zdobywcą mistrzowskiego tytułu. Wprawdzie obrońca Wimy samobójcza bramka walcie przewyższała do zwycięstwa ŁTSG, co świadczy o potrzebnej odrobienie szczęścia do zdobycia mistrzostwa.

Hakoah zwyciężając Orkan wydosłwał się, że strefy zagrożonej spadkiem do kl. B. Zawody te dzięki słabemu sędziowaniu były do pewnego stopnia parodią piłki nożnej, co nie wyszło „Karolewiakom” na dobre.

Wynik remisowy meczu SKS — PTC dowodzi, że jedyna prowincjonalna drużyna kl. A, nie zrezygnowała z walki o pozostanie w najwyższej klasie okręgu. Czy tej się to uda, pokażą najbliższe terminy mistrzowskich gier ŁOZPN-u.

Krótkie recenzje z przebiegu sobotnich i niedzielnych zawodów są następujące:

ŁTSG — WIMA 2:1 (1:0)

Rozegrany w sobotę na boisku WKS, mecz o mistrz. między ŁTSG, a Wimą zakończył się zwycięstwem ŁTSG w stosunku 2:1 (1:0). Zwycięzca grał b. szczególnie przyjemnie decydującą bramką padła na kilka minut przed końcem ze strzału samobójczego. Sędziował p. Rakowski.

Kolarstwo w Chojnach.

Wieczorem mistrzem 100 km. wyścigu.

Wczoraj odbyły się zawody kolarskie o mistrzostwo klubu na dystansie 100 km.

W zawodach wzięło udział 8 kolarzy.

Start wyścigu nastąpił o godz. 8 m. 30 w Pabjanicach, półmetek znajdował się w Kamockiej Woli.

Po zażartej walce wzdłuż całej trasy zwyciężył Wierczek Antoni w czasie 32,45 zdobywając tem samem mistrzostwo klubu

na rok 1932.

2) Zora Henryk — 32,46, 3) Słomczykowski Tadeusz 32,11, 4) Kempka Czesław 32,30, 5) Wróblewski Karol 34,21, 6) Szaichert Józef 34,20, 7) Lanks Leon 35,30 i 8) Kubiak Józef 41,30.

Komisje sędziowskiej tworzył p. p. Bielawski Witold, Górnjak Józef, John Lwu i Lewandowski Władysław.

Dwutorowe wyścigi w Helenowie.

Webb zdobywcą „Wielkiej nagrody”.

Zawody kolarskie i motocyklowe zorganizowane w dniu wczorajszym na torach „Helenowa” należały zaliczyć do udanych. Pogoda dopisała znakomicie, konkurencja była ciekawa i licznie obsadzone, walki emocjonujące i niezwykle zażarte.

Z kolarzy znakomitą formę wykazał Paul, który zdobył pierwsze miejsce zarówno w biegu asów, jak i w biegu dystansowym na 40 okrążeń toru. Ponadto znacznie polepszył się w bieżącym sezonie Kaplan, zwycięzca wyścigu sprinterskiego. Z motocyklistów bezkonkurencyjnym okazał się Webb triumfator w

„Wielkim wyścigu Helenowa”, który w wyścigach na torze żużlowym zwycięża wszystkich swych lokalnych rywali z niezmierną łatwością. Na torze betonowym najlepiej spisał się zwycięzca jedynego biegu

Teo.

Zawody odbyły się w następującej kolejności:

Po defiladzie jeźdźców odbyły się trzy przedbiegi wyścigu sprinterów na 3 okrążenia toru (800 m.) W pierwszym przedbiegu zwyciężył Józwiak przed Cymmermanem w czasie 15,4 sek. (ostatnie 200 m.). Drugi przedbieg przyniósł po zażartej walce na finiszu zwycięstwo Elsnerowi 15,4 przed Kapłanem i wreszcie w trzecim przedbiegu triumfował Wegner zwyciężając w czasie 15 sek. Dyszera. W biegu kwalifikacyjnym dla drugich z przedbiegów

zwyciężył Kapłan

w czasie 16 sek. Finał na dystansie 1200 m. (3 okr.) przyniósł dopiero rozstrzygnięcie na ostatnich metrach. Ładnym zrywem wysunął się na czoło nadspodziewanie Kapłan przebijając pierwszy mecie w czasie 14,8 sek. przed Elsnerem, Józwiakiem i Wagnerem.

Bieg asów kolarstwa łódzkiego na 5 okr. toru został rozegrany w trzech poszczególnych biegach na punkty. Pierwszy bieg wygrał Paul.

Drugi bieg zakończył się również zwycięstwem Paula (14,4 sek.). Wresz-

cie III bieg zadecydował o ostatecznym zwycięstwie Paula, (14 sek.) zdobywcy 12 punktów, przed Szmidem 8 p. Cymmermanem 7 p. i Klattem 4 p.

Najbardziej

emocjonująca część

programu były stanowiąco wyścigi motocyklistów na torze żużlowym o „Wielką Nagrodę Helenowa”, do czego przyczyniło się również

niebezpieczne wywrócenie

się Patzera i Sobczyka w jednym z międzybiegów. Na szczęście bez poważniejszych następstw. Trzy przedbiegi na 2400 m. (6 okr. toru) zakończyły się zdobyciem pierwszych miejsc przez Tylińskiego 2 m. 48 sek., Neszpera 2 m. 50 sek. i Webba 2 m. 45 sek. W pierwszym międzybiegu zwyciężył pewnie Sobczyk w czasie 3 m. 12 sek. dystansując Rubinsteiną i Bekera. Drugi międzybieg, jak już wspomnieliśmy, omal nie zakończył się tragicznie. Na drugim okrążeniu jadący na przód Sobczyk przed wirażem zwinął znacznie tempo jazdy. Znajdujący się z tyłu

Pater

nie zdołał ominąć maszyny Sobczyka i wjechał prosto na nią. Skończyło się na paru koziołkach i lekkim potłuczeniu. Dzielny Sobczyk wziął jednak po chwili znów udział w biegu, pomimo straty przeszło 100 metrów. Zwycięzcą tego emocjonującego biegu został Perkowski w czasie 2 m. 7 sek. przed Teo i Sobczykiem. Wreszcie odbył się finał, w którym Webb zdystansował z niezmierną łatwością pozostałych zawodników. Czas Webba — 3,38. Drugi przybył prawie o okrążenie z tyłu Perkowski, 3) Tyliński.

W biegu dystansowym na 40 okrążeń z „ma finiszami” zwyciężył Paul w czasie 27 m. 42 sk. przed Szmidem 11 p. Klattem 5 p. i Elsnerem 4 p. W jedynym biegu na torze betonowym zwyciężył Teo w czasie 3 m. 21 sek. przed Perkowskim i Patzerem. Teo wysunął się na pierwsze miejsce na finiszu. Neszper, wskutek defektu maszyny wycofał się z biegu.

Sport w kilku słowach.

(—) W dalszych grach sportowych, które odbyły się w Łodzi osiągnięto w koszykówce żeńskiej następujące wyniki: ŁKS — Zjednoczone 10:6, Kruzeender — Makabi 6:6, IKP — Zjednoczone 10:2, IKP — Makabi 4:0.

W meczach o mistrzostwo łódzkiej klasy C, osiągnięto wyniki następujące: Sztetn — Jutrzenka 1:0. Zwycięstwem tem Sztetn zapewnił sobie mistrzostwo grupy. Bar-Kochba — Morgensztetn 5:0. Haragan — Strzelec (Aleksandrów) 6:2. Mecz niezwykle brutalny, przyczem jednym z napastników Huraganu tak silnie zraniono czoło, że trzeba było wyzywać pogotowie. Huragan nadal prowadzi w grupie łódzkiej.

We Lwowie został rozegrany mecz piłkarski między węgierską drużyną zawodową Attila a Pogonią, który zakończył się zwycięstwem Węgrów w stosunku 5:2 (1:0). Węgrzy rozegrali się dopiero w drugiej połowie, demonstrując ładne pociski i efektowne kombinacje. W Pogoni zawiodło „trio” obronne, przyczem do przerwy drużyna ligowa grała z rezerwowymi. Bramki dla Attili zdobyli: Egrv 3, Simony i Vadas po 1, zaś dla Pogoni Matias 2 (jedną z rzutu karnego).

Sędziował p. Seeman. Widzów ok. 1500.

W międzynarodowym turnieju tenisowym w Rydze, w którym ze strony Polski biorą udział bracia Stolarow oraz p. Rudowska w dotychczasowych spotkaniach Polacy odnoszą zwycięstwa: J. Stolarow pokonał Łotyszę Pławnika 6:8, 6:3, 6:2, oraz Kronena 6:1, 7:5. Maks Stolarow pokonał Bertina Berzina 6:4, 6:4 i Bernaniego 6:0, 6:4. W grze par Rudowska zwyciężyła Waszkalównę 6:0 i 6:0, wreszcie w grze podwójnej Rudowska i M. Stolarow pokonali Sereńkiewiczową i Gernickiego 6:5, 6:3.

Na ostatnim treningu przed olimpiadą Walasiewiczówna osiągnęła w biegu na 100 mtr. wspaniały wynik 11,7 sek. lepszy od dotychczasowego rekordu światowego. Wynik ten świadczy o wspaniałej formie Walasiewiczówny.

W dniu wczorajszym odbyły się na boisku sportowym w Helenowie międzyklubowe zawody bokerskie zorganizowane przez „Union - Touring”. Wyniki walk były następujące: w wadze

Francja mistrzem pucharu Davisa.

Ameryka przegrała wczoraj 3:2.

W dniu wczorajszym odbył się w Paryżu finał meczu tenisowego między Francją a St. Zjednoczonymi, który po niesłychanie zażartych walkach zakończył się ostatecznym zwycięstwem Francji w stosunku 3:2. W sobotę para amerykańska Allisien, van Ryn pokonała Ipo ciężkiej pięciusetowej

muszej Brzęczek (Zi) pokonał na punkty Krzywańskiego II (ŁKS) w wadze koguciej Bicer i zwyciężył na punkty Krzywańskiego I (ŁKS) w wadze półśredniej Sapanowski (Zi) zwyciężył na punkty Nawrockiego (U) i Schon pokonał na punkty Ostrowskiego (G), zaś Marczewski (Zi) przegrał po ciekawej walce do Franka (U). W ostatniej parze Majer (G) zwyciężył początkującego Radkego (U) przez podanie się tego ostatniego po I rundzie. Sędziował w ringu dobrze p. I. Tałowicz. Punkty: pp. Milsch, Fuks i E. Sirola.

Widzów 300 osób.

W dniu wczorajszym został rozegrany we Lwowie rewanżowy mecz piłkarski między węgierską Attilą a ligową Pogonią. Gospodarze grali tego dnia znacznie lepiej niż w sobotę, wywalczyli w rezultacie zwycięstwo. Jedyną bramkę meczu zdobył dla Pogoni Zimmer w 40 min. pierwszej połowy. Widzów 3000.

Wizyta drużyny czeskiej w Królewskiej Hucie zakończyła się w spotkaniu z tutejszym AKS nieznacznie zwycięstwem gości w stosunku 3:2 (0:1).

Dowiedziemy się, że czołowi szosowcy polscy Jodanin Kłosiwicz i warszawianin Olecki wezmą udział w tegorocznych szosowych mistrzostwach świata, które odbędą się wkrótce w Rzymie przy udziale najlepszych kolarzy szosowych ze wszystkich nie małych państw.

W dniu wczorajszym odbył się w Poznaniu na rzecz Wacław długotransowy wyścig pływacki t. zw. „wplaw przez Poznań”, w którym zwyciężył znany pływak Antkowiak.

W meczach piłkarskich, które zostały rozegrane w dniu wczorajszym na Śląsku IFK pokonało Śląsk 6:0 i Ruch zwyciężył Naprzód 4:1.

W dniu wczorajszym odbył się w Łodzi na kortach „Union - Touring” rewanżowy mecz tenisowy między Union - Touringiem a ŁKS, który zakończył się nieznacznie zwycięstwem „Union - Touring” w stosunku 5:4.

W dniu wczorajszym odbył się z okazji festynu ŁKS mecz towarzyski między drużyną ligową a Old Boyami tegoż klubu. Zwyciężyli ligowcy, chociaż Old Boye do przerwy trzymali się doskonale. Bramki zdobyli Herbstreich i Król po 2, Durka i Tadeusiewicz po 1. Dla Old Boyów bramki zdobyli Miller i Lange. Sędziował p. Marczewski.

Konne mistrzostwa armji.

W Krakowie odbyły się zawody konne o mistrzostwo armji, przyczem w klasyfikacji indywidualnej tytuł mistrza zdobył porucznik Korzoń zaś w zespołowej zespół 3 pułku strzelców konnych. Zawody cieszyły się wielkim zainteresowaniem i były zaszczytne obecnością wojewody krakowskiego dr. Kwśniewskiego, prezydenta miasta i przedsta-wicieli Insp. Sił Zbrojnych itd.

Co nas po pracy rozweseli?

Teatr Miejski — Azei.
Teatr Lel — Awantura naaju.
Teatr Popularny — Kryzyś pod gazem.
Gong — Prosto z mostu.
Capitol — Kochanka z Tahiti.
Corso — I Pajta firmy Cohn. II Sid szuka pracy.

Czary — I Buster się żeni. II Bohater rewolucji.
Grand-Kino — Zew młodości.
Palace — I Schmeling — Sharkey II Ody wybiła północ.

Przedwiośnie — Narzeczona z loterii.
Rakleta — Splewak nieznany.

Resursa — Dzielec cyrku.

Splendid — Po południu Zew ziemi; wieczorem: Naucz mnie kochać.

Oświatowy — Dla dorosł. Białe piekło; dla młodz. Krwawy świt.

WINSZUJEMY.

Jutro: Marji.
Wschód słońca 3.57.
Zachód — 19.29.
Długość dnia 15.32.
Ubyło dnia 1.15.
Tydzień 32.

Co zgotować jutro na obiad?

Zupa jarzynowa.
Bitki cielęce z kaszą.
Sałata mieszana.
Pysie z kremem.

RADJO — KĄCIK.

RASZYN, wtorek.

11.58. Sygnał czasu. 12.05. Program na dzień bież. 12.10. Przegląd prasy polskiej. 12.40. Urz. Kom. PIM. 12.45. Pięty. 13.35. Pięty gramofonowy. 15.00. Komunikat gospodarczy. 15.10. Tango w wykonaniu Orkiestr Argentyńskich (pięty). 15.30. Chwilka lotnicza. 15.35. Komunikaty sportowe. 15.40. Muzyka lekka (pięty). 16.35. Kom. dla żeglugi i rybaków. 16.40. Odczyt sportowy pt. „Kajakiem z wody na wodę”, wygł. p. J. Włodarkiewicz. 17.00—18.00. Popularny koncert symfoniczny. 18.00. „Z naszego wybrzeża”, wygł. prof. A. Janowski. 18.20—19.15. Muzyka lekka i taneczna. 19.15. Rozmaitości. 19.35. Prasowy Dziennik Radiowy. 19.45. Listowne nauczanie rolnictwa. 19.55. Program na dz. następny. 20.00—21.00. Koncert symfoniczny. 21.00. Feljton literacki pt. „Rola krytyków”, wygł. p. W. Rogowicz. 21.15. D. e. koncertu. 21.50. Dod. do Prasowego Dz. Rad. 21.55. Kom. dla komunik. lotniczej. 22.00. Muzyka taneczna. 22.40. Wiadomości sportowe. 22.50—23.30. Muzyka taneczna.

KOENIGSWUSTERHAUSEN, wtorek.

14.00—15.00. Transm. z Berlina. 15.40—16.05. „Adoptujcie dziecko”. 16.30—17.30. Koncert z Lipska. 17.30—17.55. Dr. Trautvetter: „Komunikacja przyszłości”. 18.00—18.25. Dr. O. Meyer: „Lalka a fortepian”. 18.30—18.55. Prof. J. Hirsch: „Przebieg kryzysu i jego zwalczanie granicami”. 19.00. Transmisja z Sopot „Lohengrin” — opera. 20.20. Dr. J. Mueller: „Człowiek a kryzys”. 20.50. Transm. ze Sztutgartu. 22.00. Koncert z Berlina. 22.45—24.00. Koncert

Ważne zdrowie
Szczęście i powodzenie życiowe.
Dobre efekty materjalne
szczęście są od jakości towaru. Nie bądź do-
wólcą, szachwalny towar. LECZ W CIAŁU
DZIAJĄCOW LAT W CAŁYM ŚWIECIE
WYPRÓBOWANA JAKOŚĆ szalegale
na Wasze szalenie
Tylko „OLLA”!

SKRYŻYNKA DO LISTÓW.

W związku z notatką p. t. „Stosunki w kinie Zachęta” w Pabjanicach, która ukazała się w po-
cześnie piśmie WP. z dnia 23.VII-1932 r. Nr. 302
proszę uprzejmie o umieszczenie następującego wy-
jaśnienia.

„Nieprawdą jest, by nie płacono pracownikom ki-
na „Zachęta” zarobków całymi tygodniami.
Dwu muzyków z powodu sezonu letniego zostało
zredukowanych a zachowaniem wszystkich przepisów
prawnych, dotyczących ochrony pracy.

Skrzypek p. Kubik zgodził się pracować w kinie
w okresie od 1 czerwca do 15 lipca rb. na specjalnych
warunkach bez obowiązku wypowiedzenia pracy ze stro-
ny dyrektora kina, a w razie zamknięcia kina w wy-
mienionym okresie czasu, bez wnoszenia jakiegokol-
wiek pretensji o odszkodowanie.

Z pracy p. Kubika Dyrekcja zrezygnowała jedynie
dlatego, że przychodził do kina plany, robił awantu-
ry i przyjeżdżał na siebie obowiązki nie wypelniał
z szacunkiem i poważaniem

J. Sajda.

W betonowej pływalni...

Pływacy warszawscy w Łodzi.

W sobotę bawił w Łodzi zespół pływacki warszawskiego ZASS-u, który rozegrał z ŁKS-em mecz pływacki wygrywając w ogólnym stosunku 47:33. Wśród gości wyróżniał się Szrajzman I. zwycięzca wszystkich biegów w których startował. Wyniki poszczególnych konkurencji były następujące: 100 m. stylem grzbietowym: 1) Szrajzman (ZASS) 1.27, 2) Ginter (ŁKS) 1.37, 6) 3) Hempiński (ŁKS) 1.40, 4) Razner (ZASS) 1.42, 3.

Poza konkursem startowała mistrzyni Warszawy Zeligierówna osi-
gając czas 1.46,5. 200 m. stylem klasycznym 1) Mezzycki (ZASS)

3.26,4. 2) Ginter (ŁKS) 3.26,5. 3) Lichtenstein (RASS) 3.47,4. 100 m. stylem dowolnym: 1) Szrajzman I (ZASS) 1.11,6. 2) Rozenkrans (ZASS) 1.23,2. 3) Szwankowski II (ŁKS) 1.23,6. 4) Kasiński (ŁKS) 1.25,3. Sztafeta 5x50 m. 1) ŁKS 3.44 przed ZASS-em 3.29,8 sztafeta 4x200 m. 1) ZASS 13.43 przed ŁKS-em 14.25,4; sztafeta 3x100! 1) ZASS 4.37, 2 przed ŁKS-em 4.55,2. W meczu water-polo przy stanie 3:0 dla ZASS-u, spotkanie pokazowe rozegrały drużyny kombinowane. Prócz tego odbyły się skoki pokazowe wykonane przez Enderta i Hempińskiego.

Szczęśliwy kraj.

Oaza w oceanie kryzysu

Któżby uwierzył, że w Europie istnieje taki zakątek! A jednak — na dalekiej północy, na morzu Lodowatym piękna wyspa Islandja nie wie, co to kryzys. Ludność jej liczy zaledwie 110.000. Kraj nie jest bogaty, żyje z ciężkiej pracy (przeważnie z rybołówstwa), ale nie ma armii, ani marynarki, lecz nie wie też, co to jest kryzys.

W kraju tym, który posiada najstarszy, bo liczący zgórą tysiąc lat parlament,

Straszliwe chwile na morzu.

Beznadziejna walka ze stadem rekinów.

Z portu East - London w Afryce Południowej wypłynęło na połów łodzią motorową 8 rybaków. Gdy statek znalazł się na pełnym morzu, nagle motor zepsuł się i przestał działać.

Rybakcy, nie mając żadnej innej siły pędnej, pozbawieni zarówno żagli jak wiosel, zdani byli na łaskę i niełaskę fal, i silnych w tem miejscu prądów, które wyniosły motorówkę na dalekie wody. Na doświadczenie zerwał się silny wiatr, który po chwili miotł wiatr łodzi, jak lupinę orzechową.

Fale raz po raz zalewały pokład i nie-szczęśliwi rybakcy wiadrami musieli wyczerpywać wodę, gdyż wraz z motorem przestały działać i pompy, znajdujące się pod pokładem.

Tylko część załogi jednak mogła zająć się wylaniem wody. Inni tymczasem toczyli ząratą walkę ze stadem rekinów, które, przeczuwając bliskość i łatwą zdobycz, okrążyły łódź motorową, nie wiele tylko wynurując się ponad powierzchnię wody i zaczęły coraz natarczywiej nacierać.

Położenie stawało się z każdą chwilą groźniejsze i bardziej tragiczne. Całą noc trwało straszliwe niebezpieczeństwo i całą

gdzie kwiaty kwitną przez rok cały, a w pobliżu gorących źródeł hoduje się nawet winogrona i melony, gdzie kobiety od setek lat posiadają prawo wyborcze — życie ekonomiczne, kulturalne i polityczne nie doznało ostatnio żadnych wstrząsów. Gdy świat cały idzie naopak, w Islandji nawet w życiu społecznym nie uległo zmianie: przeciętna rodzina liczy co najmniej sześć osób, a rozwody należą do najrzadszych zjawisk.

noc dzielni rybakcy musieli podtrzymywać walkę na śmierć i życie z rozszalałym żywiołem i potwornymi morskiemi.

Nad ranem siły zaczęły ich już opuszczać, a napięcie nerwów kilku z nich doprowadziło niemal do obłędu. Sytuacja stawała się zupełnie beznadziejna.

Na szczęście, gdy już utracili niemal całą nadzieję, zjawił się na horyzoncie statek, który płynął w ich kierunku. Z pokładu zauważono po pewnym czasie rozpalone sygnały załogi i spuszczone na jej ratunek łódź, która ich ocaliła.

Żądza rekordów.

Angielka Mrs. Bruce, która w roku 1930 dokonała przelotu z Londynu do Tokio, wystartowała do lotu 30-dniowego. Zamierza ona pobić rekord amerykański i zdobyć go dla Anglii. Benzyne i żywność otrzymywać będzie Mrs. Bruce podczas swego czterdziygodniowego lotu z samolotów tankowych.

Leciwa amantka młodych gwardzistów.

Ekstrawagancje córki Rockefellera.

Prasa amerykańska zajmuje się żywo niezwykłym skandalem, jaki wydarzył się w rodzinie Rockefellerów.

Bohaterką skandalu jest córka wielkiego „Johna”: miss Rockefeller: jest ona w nieokreślonym wieku, ale

musi być mocno leciwa, skoro ojciec jej urodził się w roku 1839.

Miss Edith Rockefeller, mimo ciężaru lat, który dźwiga,

jest pełna temperamentu.

Przed kilku laty kupiła w okolicach Chicago wspaniały pałac i urządziła go w sposób fantastyczny.

Urządzenie pałacu oceniono na sumę 20 milionów dolarów.

Pałac ten stał się miejscem, w którym gościli najpiękniejsi młodzieńcy.

Miss Rockefeller miała trzech sekretarzy: b. rosyjskich oficerów - gwardzistów. Czuli się oni w pałacu, jak u siebie w domu i zapraszali kolegów, którzy także czuli się, jak u siebie.

Ale taka gościna dla rosyjskich gwardzistów

to kosztowna zabawa.

W pałacu miss Rockefeller powstało małe

Monte Carlo, a gospodyni pokrywała przegrane ulubieńców i cieszyła się z ich dobrego humoru.

Miss Edith sprowadziła do pałacu najdroższy jazz-band i po nocach tańczyła ze swymi oficerami.

Wielki John D. (jak nazywają starego Rockefellera), obserwował ze wzrastającym oburzeniem zachowanie córki.

John D. nie szczędził wielkich sum, ale na piękne cele naukowe i społeczne.

Nie lubi zaś, by wydawał jego miliony na rosyjskich oficerów. Napisał więc do córki, ostrzegając ją, że się „zle bawi”.

Ale nic nie pomogło. Oficerowie rosyjscy byli piękni i mili. A miliony były jedynym eposem. Zapomocą którego

można było ich przyciągnąć.

Pewnego jednak dnia, gdy oficerowie zażądali, by im urządzić w parku lotnisko i każdemu z nich ofiarować samolot, stary milioner powiedział: „Dostyc!”

Napisał do banku i już nazajutrz miss Edith otrzymała zpowrotem czek z dopiskiem:

„bez pokrycia”.

Miss Rockefeller udała się do ojca. Ale nie pomogło. Stary John D. był twardy, jak skała.

Cieńko było żyć córce bez podpisu ojca. Poszła biurową, poszła do pałacu, na smochach przylepiono karteczki, a oficerowie gwardji pociągali dalej w poszukiwaniu dolarów.

Miss Edith spadała coraz to niżej i niżej.

Obeenie mieszka w umeblowanym pokoju za 10 dolarów tygodniowo.

John D. czeka, aż córka się upokorzy, a wtedy zaproponuje jej posadę kierowniczki jednego z rockefellerowskich przytułków dla dzieci.

Czy miss Edith chce płeknych gwardzistów zamienić na sierotki?

Chyba będzie musiała.

Olbrzymie skutki małego wynalazku. Skromny metal w życiu codziennym.

Uzlachetniający wpływ wielostronnego zastosowania.

Zaledwie 200 lat temu, Cyganie, którzy się zaopatrzili w trochę cyny z Cornouilles, cynowali blachy żelazne sposobem trzymanym w tajemnicy, ale tak nieskom-

plikowanym jak „wrócenie z kart”, co było oprócz cynowania i naprawiania naczyń kuchennych ich specjalnością. Wiele lat później sposób cynowania znany był Saksończykom, Anglikom, Francuzom, później Amerykanom i wreszcie ostatnio powstałemu przemysłowi.

W roku 1900, przemysł blachy białej nie zajmował już pozycji drugorzędnej. Mimo wszystko w pierwszych latach XX wieku przemysł blachy białej nie zdobył większego znaczenia. Na właściwy jego rozwój wpłynęła dopiero wojna, tak, że w 1929 roku produkcja światowa osiągnęła 3 miliony tonn.

Rozwój przemysłu blachy białej zasługuje na uwagę ze względu na wpływ ekonomiczny i socjalny, jaki wywarł na życie gospodarcze poszczególnych krajów. Zanim przystąpimy do omówienia jego znaczenia, nie będzie od rzeczy zapoznać się z procesem produkcji blachy białej.

Blacha biała jest produktem powstałym przez powłoczenie stali cyną, jednocy więc w sobie wartości mechaniczne stali oraz zalety chemiczne cyny; główną jej cechą jest odporność na destrukcyjne wpływy chemiczne, przez co staje się

praktycznie niezniszczalna.

Fabrykacja blachy białej wymaga dobre go surowca i starannego wykonania. Przetwarzanie rudy żelaznej i koks w wielkich piecach daje surowkę. Przeróbka surowki na stal następuje sposobem Bessemera, Thomasa lub procesem Martina. Aby otrzymać blachę grubości kilkunastu lub kilkudziesięciu setnych milimetra powiększa się przez walcowanie powierzchnię bloku stalowego 300-ta krotnie. Operacja ta obejmuje kilka walcowań gorących i tyleż odgrzewań. Następnie poddaje się blachy trawieniu, aby otrzymać powierzchnię gład-

ką. W dalszym ciągu blachę się wyraża, później po walcowaniu na zimno na nowo trawi. Następuje cynowanie blachy, teraz już gładkiej, i otrzymujemy produkt jednolitego gatunku. Po sortowaniu opakowuje się blachy w skrzyniach. Podczas tych różnych operacji fabrykacyjnych stal podlega ustawicznym próbom chemicznym i analizom, które wykazują, czy blacha odpowiada stawianym wymogom.

Jakie znaczenie posiada blacha biała dla gospodarstwa społecznego? Ma ona decydujący wpływ na rozwój

przemysłu konserw spożywczych,

który umożliwia racjonalne wykorzystywanie produkcji gospodarstw rolnych oddalonych od ośrodków konsumpcji. Przemysł konserw usunął sezonowość niektórych środków spożywczych, utrzymując je na długi czas w stanie świeżym. Wskutek tego ludzie mogą teraz spożywać we wszystkich porach roku jarzyny, owoce, mięso, ryby itp., które to produkty zachowują swój

niezmieniony smak i barwę.

W opakowaniu blaszanym mogą one być z łatwością przechowywane i transportowane na dalsze odległości bez obawy zepsucia się. Człowiek spotyka się z zastosowaniami blachy białej w każdej porze dnia. Niemowle żywi się mlekiem sterylizowanym w puszkach blaszanych. Ciątki dla małych dzieci w pudełkach blaszanych nie zanieczyszczają się, a zabawa z blachy sprawia dzieciom dużą radość. Z konserw nani domu może przygotować szybko i ekonomicznie posiłki zdrowe i pożywne. Suchary itp. pieczywo, przechowywane się celem zachowania ich w stanie świeżym w pudełkach blaszanych Herbata, kawa, tytoń i różne korzenie za trzymują dzięki blasze swój aromat. Praktyczne blaszanki do oliwy i paliwa o określonej mierze zaoszczędzają automobilistom dużo czasu. Medykamenty w opakowaniu z blachy zachowują swą skuteczność, a środki kosmetyczne są dzięki niej zabezpieczone od uszkodzenia lub zepsucia. Na podstawie wymienionych i niewymienionych przykładów użycia blachy białej do chędnym do wniosku, że jest ona niejako metalem szlachetnym, gdyż jej wartość handlowa jest potęgowana przez wartość użytkową.

J. K.

Oryginalni głodomorzy.

Cztery lata bez pożywienia.

Nie wszystkim zapewne wiadomo, że niektóre zwierzęta są najzupełniej nieprawdopodobnymi głodomorami, wobec których produkcje „artystów głodowych” wyglądają jak licha zabawka. Tak na przykład pchła może żyć bez żadnego pożywienia tygodniami a nawet przez całe miesiące. Pluskwa jeszcze dłużej. Niektóre gatunki żmij wytrzymują

dziesięć miesięcy głodu.

Ptaki mogą nie jeść 28 dni. Psy wytrzymują do 36 dni, podczas gdy normalny i zdrowy człowiek najwyżej tydzień do dwóch tygodni. Wodne salamandry i żółwie mogą żyć latami bez pożywienia. W Ameryce odbywają się obecnie próby, które pobić mają wszystkie dotychczasowe rekordy w tym kierunku. W Nowym Jorku ma pewien uczoney kilka

sztuk pewnego gatunku ryb afrykańskich, które od czterech lat żyją bez jakiegokolwiek pożywienia.

Badacz pragnie przedłużyć eksperyment ten jeszcze na jeden rok. Ryby te mają ciekawy zwyczaj. Gdy tropikalny upał wysuszy rzekę do dna, włożą one w mul tożyska rzeki i pozostają tak, pozostając żywe i bez pożywienia, tak długo, aż koryto rzeki napłni się znów kiedys wodą. Egzemplarze ryb tych znajdują się w Nowym Jorku, zasnęły w mul przed czterema laty. Do dziś śpią i żyją, nie jedząc i ciekawe jest, jak długo jeszcze wytrzymają w tym stanie. A biolodowie tamują sobie głowy, jak wytrzymać taki stan, w którym istota żyje, nie przyjmując żadnego pokarmu przez lat cztery.

Doniosły wynalazek.

Samochód parowy

groźnym konkurentem benzynowego motoru.

Parę dni temu pojawiło się na ulicach Berlina pierwsze auto parowe, a już cała techniczna prasa niemiecka jest pełna pochwał dla nowego typu samochodu.

Pokazowy wóz jest 4-siedzeniowy i zewnętrznie

nie różni się od zwykłego normalnego samochodu benzynowego. Osiąga szybkość 150 km. na godz. i jedzie prawie bezszelestnie.

Przednia część motorowa jest co najmniej dłuższa i szersza niż przy aucie benzynowym, bo oprócz motoru mieści jeszcze kociołek na wodę i zbiornik sprężonej pary, wytrzymujący ciśnienie 100 atmosfer. Opalanie kociołka jest narazie benzynowe, ale już czynione są próby, by zamiast drogiej kraganicznej benzyny używać taniego kragowego oleju palnego.

Przed kociołkiem znajduje się chłodnica, spełniająca w tym wypadku funkcje kon-

densatora. Paliwo zapala się elektrycznie i wóz w przeciągu jednej minuty jest gotów do jazdy. Raz napełniony kociołek wodą wystarczy na 5000 km. jazdy.

Zalety i korzyści samochodu parowego wobec benzynowego są olbrzymie, a mianowicie: taniejsze paliwo — produktu krajowego zamiast drogiej benzyny; motor benzynowy oddaje najwyżej od 13 do 15 procent energii zużytej na zasilanie, podczas gdy motor poruszany parą wykazuje wydajność od 50 do 60 procent; największa elastyczność motoru podczas ruchu

brak wstrząsów;

brak przekładni biegowej, na uruchomienie motoru parowego wystarczy jeden bieg, podczas gdy przy motorze benzynowym cztery a nawet pięć.

Perspektywy rozwoju są zatem dla nowowynalezonego typu samochodu parowego wspaniałe, czy atoli zdoła on wyprzeć zupełnie samochody z motorami benzynowymi, pokaże najbliższa przyszłość.

Co lepsze dla zdrowia chleb biały czy razowy?

Nierozstrzygnięty spór higienistów.

Poprawa wartości odżywczej chleba — to ważne zagadnienie nie tylko ekonomiczne, lecz i zdrowotne.

Oddawna też toczą się zawzięte boje między higienistami, jaki chleb należy uznać za lepszy: biały czy razowy.

Jeśli zwzimy, że ludność niemiecka jest przewyżczająca do chleba białego, to narzucaenie jej chleba razowego przez propagandę i wydanie odpowiednich przepisów o przetrzebie zżoła miałooby tylko wtedy sens, gdyby istotnie chleb razowy znacznie przewyższał chleb biały.

Do takiego załatwienia sprawy prą usilnie ekonomicści, gdyż widzą w tem wielką szkodność. Gdyby ludność używała chleba nie w 70 proc. lecz 94 proc. przemianu, to na każde 10 milionów ludzi możnaoby do datkowo wyżyć jeszcze 4 miliony.

Czy jednak taki oszczędność nie powiększyłaby... „kleski” nadprodukcji płodów rolniczych? Oto pytanie, na które ekonomicści nie dali jeszcze przekonującej odpowiedzi.

Rozpatrmy tu zagadnienie chleba pod względem zdrowotnym.

Jeden z niemieckich badaczy postanowił bardzo praktycznie rozwiązać ten problem: używał się wyłącznie tylko chlebem, makiem i wodą. Okazało się, że chleb biały mógł jeść bez szkody dla zdrowia tylko przez 14 dni,

natomiast jeżdząc chleb razowy, wytrzymał 6 miesięcy.

Czy to przemawia za wyższością chleba razowego?

Po części tak. Chleb razowy dla czło-

wieka odżywiającego się wyłącznie tylko chlebem, jest odpowiedniejszy, niż biały, gdyż zawiera więcej substancji białkowych i zawiera witaminy. Oba te składniki, znajdując się w łuskach zboża. Jednakże pod względem energetycznym chleb razowy stoi wyżej, energetycznym chleb razowy stoi wyżej. Mniej ma części pożywnych i więcej trzeba go zjeść, by zaspokoić zapotrzebowanie organizmu. Prócz tego zostaje on gorzej wylaskany w jelitach, jest trudniej strawny.

Natomiast biały chleb przedstawia pokarm bardziej skoncentrowany, lecz jakościowo gorszy.

Przy odżywianiu się białym chlebem na leży konieczność jeść jeszcze dużo jarzyn i więcej mięsa. Skarżą się też dentyści, że chleb biały jest jedną z głównych przyczyn próchnicy zębów,

gdyż tworzy kłajster, który oblepia się wokół zębów i psuje je.

Jak wobec tego rozstrzygnąć spór?

Jak dotąd rozstrzygają go sami konsumenci, przedkładając chleb biały ze względu na jego smak, jakkolwiek ten względ posiada mniejsze znaczenie, gdyż chleb razowy też można smacznie przyrządzić.

Zasadniczo jednak powinniśmy tu indywidualizować. Warstwy ubogie i średnie o niezbyt urozmaiconym menu powinny jeść chleb razowy, warstwy bogate mogą używać chleba białego. Osoby o „nerwowych” jelitach, trudno trawiące również mogą używać białego chleba, natomiast ludzie o leniwych jelitach, cierpiący na zaparcie i otyłość, chleba razowego.

Sensacyjny wynalazek przeciwko zatruciu gazem świetlnym.

Nowy bezpiecznik do przewodów gazowych, który automatycznie zamyka dopływ gazu, jeżeli ten nie spala i przy opuszczeniu palnika.